

DAPTAR EUSI

JILID

LEMBAR PENGESAHAN

TAWIS PANGBAGÉA

PENYATAAN

PANGJAJAP	i
TAWIS NUHUN.....	ii
ABSTRAK	vi
DAPTAR EUSI.....	ix
DAPTAR TABÉL	xiii
DAPTAR BAGAN.....	xiv
DAPTAR GAMBAR	xv
DAPTAR SINGGETAN	xvii
DAPTAR LAMPIRAN	xix

BAB I BUBUKA .....

1

1.1 Kasang Tukang Panalungtikan.....	1
1.2 Rumusan Masalah	5
1.3 Tujuan Panalungtikan.....	5
1.3.1 Tujuan Umum	5
1.3.2 Tujuan Husus	6
1.4 Mangpaat Panalungtikan.....	6
1.4.1 Mangpaat Tioritis	6
1.4.2 Mangpaat Praktis.....	6
1.5 Raraga Tulisan	7

BAB II ULIKAN TIORI, PANALUNGTIKAN SAMÉMÉHNA, JEUNG KALUNGGUHAN TIORITIS PANALUNGTIKAN	8
2.1 Ulikan Tiori.....	8
2.1.1 Filsafat.....	8
2.1.1.1 Wangenan Filsafat.....	8
2.1.1.2 Objék Filsafat	9
2.1.1.3 <i>Klasifikasi</i> (babagian) Filsafat.....	9
2.1.1.4 Ajén Flsafah	11
2.1.2 Budaya	12
2.1.2.1 Wangenan Budaya	13
2.1.2.2 Wujud Budaya	15
2.1.2.3 Unsur Budaya.....	15
2.1.2.4 Tujuan Kabudayaan	17
2.1.3 Upacara Adat.....	17
2.1.3.1 Wangenan Upacara Adat	17
2.1.3.2 Tujuan Upacara Adat	18
2.1.4 Bahan Pangajaran.....	18
2.1.4.1 Wangenan Bahan Pangajaran.....	18
2.1.4.2 Kritéria Milih Bahan Pangajaran	19
2.1.4.3 Wangenan Maca.....	19
2.1.4.5 Tujuan Maca.....	20
2.1.4.5 Aspék-Aspék Maca	20
2.1.5.6 (Kompetensi Inti jeung Kompetensi Dasar) KIKD Maca di SMA/SMK/MA Pangajaran Basa jeung Sastra Sunda.....	21
2.2 Panalungtikan Saméméhna	24
2.3 Kalungguhan Tioritis Panalungtikan.....	25

BAB III MÉTODOLOGI PANALUNGTIKAN	27
3.1 Desain Panalungtikan.....	28
3.2 Partisipan jeung Tempat Panalungtikan.....	29
3.2.1 Partisipan	29
3.2.2 Tempat Panalungtikan	29
3.3 Ngumpulkeun Data	34
3.3.1 Instrumén Panalungtikan.....	34
3.3.2 Téhnik Ngumpulkeun Data	40
3.4 Analisis Data	42
BAB IV HASIL PANALUNGTIKAN JEUNG PEDARAN.....	46
4.1 Upacara Hajat Lembur	46
4.1.1 Asal-usul Upacara Hajat Lembur	46
4.1.2 Prak-prakan Upacara Hajat Lembur	48
4.1.2.1 Pra Upacara	48
4.1.2.2 Prakna Upacara	49
4.1.1.3 Pasca Upacara	54
4.1.3 Pakakas.....	60
4.2 Pedaran.....	78
4.2.1 Déskripsi Ajén Falsafah Upacara Hajat Lembur Dumasar Wawancara.....	78
4.2.2 Bahasan Ajén Falsafah dina Upacara Hajat Lembur.....	88
4.2.3 Rélévansi Upacara Hajat Lembur jeung Kahirupan Masarakat Kampung Adat Cikondang Kiwari	90
4.2.4 Bahan Pangajaran Maca Artikel Budaya (Upacara Hajat Lembur di Kampung Adat Cikondang) di SMA Kelas XII	91
4.2.4.1 Déskripsi Hasil Panalungtikan Upacara Hajat Lembur di Kampung Cikondang pikeun Bahan Pangajaran Maca Artikel Budaya di SMA.....	91
4.2.5 Matéri Bahan Pangajaran Maca Artikel Budaya	93
4.2.6 Évaluasi Pangajaran	95

4.2.7 Contoh Rencana Pelaksanaan Pembelajaran (RPP)	96
---	----

BAB V KACINDEKAN JEUNG RÉKOMENDASI..... 105

5.1 Kacindekan.....	105
---------------------	-----

5.2 Rékomendasi	107
-----------------------	-----

5.2.1 Lembaga Pendidikan	107
--------------------------------	-----

5.2.2 Pihak Disbudpar.....	107
----------------------------	-----

5.2.3 Akademisi	107
-----------------------	-----

5.2.4 Masyarakat.....	108
-----------------------	-----

DAPTAR PUSTAKA 109

LAMPIRAN 110

RIWAYAT HIRUP 124

DAFTAR TABEL

2.1 Kompetensi Inti jeung Kompetensi Dasar	22
3.1 Daftar Potensi Désa jeung Kelurahan	30
3.2 Wates Désa.....	31
3.3 Sumber Daya Manusia	31
3.4 Format Biodata Informan (1)	35
3.5 Format Biodata Informan (2)	36
3.6 Format Biodata Informan (3)	37
3.7 Pedoman Wawancara	38
4.1 Prak-prakan Upacara Hajat Lembur.....	55
4.2 Soal Évaluasi Pangajaran	96

DAPTAR BAGAN

3.1 Bagan Desain Panalungtikan.....	29
-------------------------------------	----

DAPTAR GAMBAR

3.1 Bapa Djuhana (Kuncén Imah Adat/Pupuhu Hajat Lembur)	35
3.2 Abah Ilin	37
3.3 Foto Kepala Désa Lamajang (Bapa Nana Sumarna) jeung Panalungtik.....	38
4.1 Masarakat nyiapkeun Sawén.....	49
4.2 Kagiatan Ibu-ibu keur masak pikeun Nataharkeun Pasca Upacara	49
4.3 Masarakat nyiapkeun tempat Upacara (ngaliangan taneuh)	49
4.5 Jalan Tanjakan Cikondang	50
4.6 Kagiatan Upacara Hajat Lembur di Tanjakan Cikondang	50
4.7 Kagiatan Upacara Hajat Lembur di buruan imah Bapa Rahmat.....	51
4.8 Kagiatan Pasca Upacara Hajat Lembur di bumina Bapa Amri.....	51
4.9 Kagiatan Pasca Upacara Hajat Lembur di bumina Bapa Amri.....	54
4.10 Pakéan bodas jeung Iket anu dianggo ku Anom Juhana	60
4.11 Hayam Bulu Beureum-Konéng	61
4.12 Hayam Bulu Hideung.....	62
4.13 Daun Hanjuang, Jawér Kotok, jeung Daun Jaringao	63
4.14 Daun Darangdan.....	63
4.15 Jukut Palias	64
4.16 Ilateun.....	64
4.17 Haur Konéng	65
4.18 Dadap Cucuk	66
4.19 Dadap Cucuk	66
4.20 Harupat	66
4.21 Sawén	67
4.22 Sawén Jangkung	67
4.23 Duwegan jeung Tapas	67
4.24 Kembang Ros Beureum Dina Jero Pendil.....	68
4.25 Cai Béas Bodas, Cai Béas Beureum, jeung Cai Hérang	69
4.26 Cai Kopi Amis jeung Cai Kopi Pait	69
4.27 Kadaharan nalika Pasca Upacara	70

4.28 Kadaharan nalika Prakna Upacara (salaku simbol)	71
4.29 Bubur Lempah Beureum jeung Bubur Lempah Bodas	71
4.30 Bungbuahan	72
4.31 Sasamaraan, Beusi jeung Paku.....	73
4.32 Rujakeun	73
4.33 Sawéreun	74
4.34 Parawanten	74
4.35 Pendil	75
4.36 Parukuyan	75
4.37 Menyan (dibungkus ku kertas pikeun didu'aaan ku nu ilubiung dina upacara sacara pribadi)	76
4.38 Lawon Bodas.....	76
4.39 Nyiru	77
4.40 Tumpeng	78
4.41 Tumpeng	78

DAPTAR SINGGETAN

Alm.	: Almarhum
COC	: <i>Clash Of Clans</i>
D1	: Diploma 1
D2	: Diploma 2
D3	: Diploma 3
DPL	: Di bawah Permukaan Laut
Disbudpar	: Dinas Kebudayaan dan Pariwisata
Dr.	: Doktor
Drs.	: Doktorandus
FPBS	: Fakultas Pendidikan Bahasa dan Sastra
H	: Haji
Hj.	: Hajah
jrrd.	: jeung réa-réa deui
KBBI	: Kamus Besar Bahasa Indonesia
kc.	: Kaca
KD	: Kompetensi Dasar
KH.	: Kiai Haji
KI	: Kompetensi Inti
Kk	: Kepala keluarga
Km	: Kilometer
Kp.	: Kampung
KKN	: Kuliah Kerja Nyata
Lisénda	: Lingkung Seni Sunda
MA	: Madrasah Aliah
MAK	: Madrasah Aliah Kejuruan
M.Hum.	: Magister Humaniora
M.Pd.	: Magister Pendidikan

NIM	: Nomor Induk Mahasiswa
No.	: Nomor
PÉS	: <i>Pro Evolution Soccer</i>
PGII	: Persatuan Guru Islam Indonesia
POLRI	: Polisi Republik Indonesia
PPL	: Program Pengalaman Lapangan
Prof.	: Profesor
RT	: Rukun Tetangga
RW	: Rukun Warga
S1	: Strata 1
SD	: Sekolah Dasar
SMP	: Sekolah Menengah Pertama
SMA	: Sekolah Menengah Atas
SMK	: Sekolah Menengah Kejuruan
S.Pd.	: Sarjana Pendidikan
Spk.	: Saparakanca
Swt	: <i>Subhanahuwata 'ala</i>
Saw	: <i>Sholallohualaihiwasallam</i>
TK	: Taman Kanak-kanak
TNI	: Tentara Nasional Indonesia
TU	: Tata Usaha
TV	: Tivi/Televisi
UPI	: Universitas Pendidikan Indonesia
WIB	: Waktu Indonesia Barat
wr.wb	: warohmatullohi wabarokatuh

DAPTAR LAMPIRAN

Lampiran I Surat Panalungtikan

Lampiran II Silabus

Lampiran III Foto Kegiatan

Lampiran IV Riwayat Hirup